

Europos ombudsmenas

Metinis pranešimas 2015

Europos ombudsmenas

Metinis pranešimas
2015

Turinys

Ižanginis žodis	4
1 Glaustai apie 2015 m.	6
2 Pagrindinės temos	7
2.1 Skaidrumas	7
2.2 Skaidrumas priimant ES sprendimus	9
2.3 Lobizmo skaidrumas	10
2.4 Etikos klausimai	12
2.5 Pagrindinės teisės	15
2.6 ES konkurencijos politika	16
2.7 Visuomenės dalyvavimas priimant ES sprendimus	16
2.8 ES agentūros	18
3 20-osios Europos ombudsmeno tarnybos metinės	19
4 Santykiai su ES institucijomis	21
4.1 Europos Parlamentas	21
4.2 Peticijų komitetas	21
4.3 Europos Komisija	22
4.4 Kitos ES institucijos ir agentūros	22
4.5 Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencija	23
5 Europos ombudsmenų tinklas	25
6 Ištekiai	29
6.1 Biudžetas	29
6.2 Išteklių naudojimas	29
6.3 Ombudsmenės komanda	30
7 Skundų rūšys ir pateikėjai	31
8 Dėl kurių institucijų skųstasi?	34
9 Dėl ko skųstasi?	35
10 Pasiiekti rezultatai	36
11 Kaip mes nagrinėjame bylas	38
12 Ombudsmeno pasiūlymų laikymasis	39
Kaip susisiekti su Europos ombudsmene	40

Ižanginis žodis

Europos ombudsmenė Emily O'Reilly.

Labai džiaugiuosi galėdama Jums pristatyti mūsų 2015 m. metinį pranešimą.

Europos ombudsmeno tarnybai šie metai buvo ypatingi, nes ji atšventė 20-ąsias savo veiklos metines. Nuo 1995 m. tarnyba išnagrinėjo 48 840 skundų.

Dėl nepriklausomumo ir nešališkumo – pagrindinių principų, kuriais nuo pat pirmosios dienos grindžiamas tarnybos požiūris – ši įstaiga greitai tapo tokia gerbiama, kokia ji yra šiandien. Didžiuojuosi galėdama tęsti šią tradiciją.

Šie metai ypatingi buvo ir dėl kitos priežasties. Jie parodė, kaip, laikantis mano strategijos, kurios tikslas – didinti šios tarnybos poveikį, reikalingumą ir matomumą, ombudsmeno darbas ilgainiui gali turėti teigiamo poveikio elgesiui ES administravimo sistemoje.

Mano tarnyba, atlikdama strateginius tyrimus dėl ES institucijose esančių problemų, gebėjo padėti dar labiau padidinti jau ir taip aukštą ES viešųjų įstaigų skaidrumo lygį ir administravimo standartus.

2015 m. tai buvo padaryta keletu klausimų ir keliose įstaigose. Pavyzdžiui, kalbant apie ES ir JAV prekybos derybas, Komisija padarė didelę pažangą aktyviai paskelbdama daugelį Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimo (TPIP) dokumentų. Skaidrumą ji taip pat įvardijo kaip vieną iš

pagrindinių savo naujos prekybos strategijos, paskelbtos spalio mėn., principų.

Laikydamasi mano tarnybos rekomendacijų tinkamai nagrinėti su „sukamųjų durų“ reiškinio susijusias bylas, Komisija pradėjo skelbti ir tam tikrų vyresniųjų pareigūnų, iš šios institucijos dirbti pereinančių kitur, pavardes ir informaciją apie juos.

Man susisiekus su Europos Centrinio Banku, šis parengė viešo kalbėjimo taisykles ir pranešė skelbsiantis savo Vykdomosios valdybos narių susitikimus, o *Frontex* priėmė mano rekomendacijas užtikrinti, kad būtų gerbiamos pagrindinės priverstinai iš ES grąžinamų migrantų teisės.

Sprendžiant šiuos klausimus, mano tarnyba dažnai nebuvo vienintelis suinteresuotasis subjektas, tačiau ji galėjo perduoti piliečių, pilietinės visuomenės ar Europos Parlamento narių išreikštą susirūpinimą paprašydama ES institucijų imtis konkrečių veiksmų.

Nors šie rezultatai piliečiams teikia sisteminę naudą, mano darbo pagrindas tebėra padėti asmenims, kai jie susiduria su ES viešojo administravimo problemomis. Labai džiaugiuosi, kad pasiūlymų laikymosi rodiklis tarp ES institucijų 2014 m. buvo rekordiškai didelis – 90 proc., t. y. visais 10 procentinių punktų didesnis nei praėjusiais metais.

Šiais metais taip pat pradėti vykdyti Europos ombudsmenų tinklo (EOT) reformos pasiūlymai, pavyzdžiui, lygiagrečiai atlikti tyrimus nacionaliniu ir Europos lygmenimis. Pasiūlymais, kurie grindžiami mūsų sėkmingu bendradarbiavimu atliekant tyrimą dėl *Frontex*, siekiama, kad, pasinaudojant mūsų abipusiškai naudinga patirtimi, būtų teikiama didesnė nauda piliečiams.

Pažangą ombudsmenai yra linkę vertinti tuo, ką dar reikia nuveikti. Vis dėlto, manau, kad teisinga teigti, jog praėję metai – puikus tramplinas būsimam darbui.

Dėkoju visiems, kurių dėka mūsų darbas tampa įmanomas.

Emily O'Reilly

1 skyrius

Glaustai apie 2015 m.

2015 m. ombudsmeno institucijai buvo kupini įvykių, nes ombudsmenė rėmėsi savo strategija, kurios tikslas – siekti didesnio poveikio, matomumo ir reikalingumo. Štai keletas svarbiausių šių metų įvykių.

2015

Europos ombudsmenas yra pasirengęs piliečiams padėti įvairiais su ES institucijomis, įstaigomis ir agentūromis susijusiais klausimais – nuo sutarčių problemų ir pagrindinių teisių pažeidimų iki skaidrumo trūkumo priimant sprendimus ar atsisakymo leisti susipažinti su dokumentais. Nuo 2013 m., kai Emily O'Reilly pradėjo eiti šias pareigas, ji ombudsmeno skundų nagrinėjimo darbą vis labiau papildė strateginiais tyrimais savo iniciatyva. Taip siekiama, kad, regis, sisteminio pobūdžio klausimų nagrinėjimas būtų naudingas kuo daugiau piliečių. Nesvarbu, ar tyrimas pradedamas dėl pavienio skundo, ar jis yra strateginio tyrimo dalis, siekiama užtikrinti, kad piliečiams tarnautų skaidrus ir tinkamai veikiantis ES viešasis administravimas.

2.1 Skaidrumas

Europos ombudsmenė Emily O'Reilly.

Tariama skaidrumo stoka tebebuvo pagrindinis klausimas, į kurį buvo atkreiptas Europos ombudsmenės dėmesys – 2015 m. jis buvo nagrinėjamas 22,4 proc. skundų. Tokios bylos, pavyzdžiui, yra susijusios su institucijų atsisakymu leisti susipažinti su dokumentais ar informacija.

Vienas iš tokių pavyzdžių – ombudsmenės pradėtas [strateginis tyrimas](#) dėl siūlomo ES ir JAV transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimo (TPIP) skaidrumo. 2015 m. kovo mėn. Komisija reagavo į ombudsmenės pasiūlymus, kaip padidinti TPIP derybų skaidrumą, ir pažadėjo aktyviau skelbti

#1

Cecilia Malmström

Good, constructive discussions with @EUombudsman Emily O'Reilly today, on how to take transparency in #TTIP negotiations further

Už prekybą atsakinga Europos Komisijos narė Cecilia Malmström giria Europos ombudsmenę Emily O'Reilly už puikias ir konstruktyvias diskusijas dėl to, kaip toliau spręsti skaidrumo klausimą vedant TPIP derybas.

ES valstybės narės Europos Komisijai suteikė įgaliojimus jų vardu vesti TPIP derybas.

#2

Alberto Alemanno

The #ECB embraces transparency following @EUombudsman recommendations | @TheGoodLobby

Po Europos ombudsmenės rekomendacijų Europos Centrinis Bankas imasi skaidrumo klausimo.

daugiau TPIP dokumentų – ši žingsnį ombudsmenė [pagyrė](#). Ombudsmenė taip pat [raštu kreipėsi](#) į už ES prekybą atsakingą Komisijos narę Cecilią Malmström, palankiai įvertindama veiksmus, kurių imtasi iki šiol, ir paprašydama skaidrumą aiškiai įtraukti į naująją Komisijos prekybos strategiją. Spalio mėn. Komisijai paskelbus savo naują prekybos strategiją, skaidrumas buvo įvardytas kaip vienas iš trijų pagrindinių principų. [Twitter #1](#)

Šie nuoseklūs žingsniai – didelė pažanga prekybos derybų skaidrumo srityje. Komisijos veiksmai nebuvo vien tik atsakas į ombudsmenės darbą. Susirūpinimą buvo išreiškę daugelis suinteresuotųjų subjektų – nuo pilietinės visuomenės iki Europos Parlamento narių. Tačiau, pradėdama tyrimą, ombudsmenė daugelį iš šių susirūpinimų keliančių klausimų galėjo nukreipti tinkama linkme ir, teikdama konkrečius pasiūlymus Komisijai, padėjo pasiekti apčiuopiamų rezultatų.

Europos Centrinis Bankas (ECB) – dar viena institucija, kuri 2015 m. padarė didelę pažangą, siekdama tapti skaidresnė. Gegužės mėn. ombudsmenė [raštu kreipėsi](#) į ECB pirmininką Mario Draghi prašydama paaiškinti įvykį, kai galimai neskelbtina informacija apie padėtį rinkoje, regis, buvo atskleista nedidelei auditorijai. Pirmininkas M. Draghi [atsakė](#), kad ombudsmenės laiškas paskatino ECB apmąstyti tolesnius savo komunikacijos kanalų skaidrumo didinimo veiksmus. Spalio mėn. ECB paskelbė naujus pagrindinius viešo kalbėjimo principus, kuriuose nurodoma, kad jokia neskelbtina informacija apie padėtį rinkoje neturėtų būti atskleidžiama neviešuose renginiuose ar per dvišalius susitikimus. Bankas taip pat nustatė „ramųjį laikotarpį“, per kurį, likus septynioms dienoms iki Valdančiosios tarybos posėdžių, kalbos ir viešos pastabos neturėtų daryti įtakos lūkesčiams dėl būsimų pinigų politikos sprendimų. [Twitter #2](#)

Spalio mėn. pabaigoje bankas paskelbė nuo 2016 m. pavasario su trijų mėnesių atsilikimu pradėsiantis skelbti savo Vykdomosios valdybos narių posėdžių sąrašą. Gruodžio mėn. bankas, remdamasis šia strategija, paskelbė, kad pratęsia „ramųjį laikotarpį“, siekdamas užtikrinti, kad, likus savaitei iki Valdančiosios tarybos posėdžių, Vykdomosios valdybos nariai nesusitiktų ar nebendrautų su žiniasklaida, rinkos dalyviais ar kitais išorės suinteresuotaisiais asmenimis ir neaptarinėtų pinigų politikos klausimų. Ombudsmenė šiuos veiksmus [įvertino palankiai](#) ir pažymėjo, kad ECB patikėta didžiulė atsakomybė reiškia, kad itin svarbu yra tai, jog jis siektų taikyti aukščiausius valdymo standartus.

2.2 Skaidrumas priimant ES sprendimus

ES teisės aktai turi įtakos praktiškai kiekvienam piliečių gyvenimo aspektui, todėl itin svarbu, kad teisėkūra būtų visiškai atskaitinga visuomenei.

Tokia buvo viena iš pagrindinių Europos ombudsmenės sprendimo 2015 m. gegužės mėn. [pradėti](#) tyrimą dėl trišalių dialogų skaidrumo priežasčių. Trišaliai dialogai – tai neoficialios Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos derybos, kurių tikslas – pasiekti galutinius susitarimus dėl naujų ES teisės aktų. Pagal ES bendro sprendimo procedūrą Parlamentas ir Taryba turi kartu priimti Komisijos pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamo akto. Nors ši procedūra gali apimti iki trijų svarstymų, tai, kad dažniau darbas vyksta trišaliuose dialoguose, reiškia, kad apytiksliai dėl 80 proc. ES teisės aktų dabar susitariama per pirmąjį svarstymą.

Keletas suinteresuotųjų subjektų, įskaitant Europos Parlamento narius, nacionalinių parlamentų narius, pilietinės visuomenės organizacijas ir įmones, išreiškė susirūpinimą, kad didesnis veiksmingumas, kurį užtikrina trišalių dialogų procesas, gali būti pasiekiamas skaidrumo sąskaita. [#3](#)

Pradėdama tyrimą, ombudsmenė [Komisijos pirmininkui, Parlamento pirmininkui ir Tarybos generaliniam sekretoriui](#) išsiuntė laiškus, kuriuose pažymėjo, kad trišaliai dialogai vis dažniau tampa ta vieta, kurioje nusprendžiama dėl galutinio teisės akto teksto turinio. Ombudsmenė pateikė klausimų, visų pirma dėl aktyvaus trišalių dialogų dokumentų skelbimo. Ji visoms trims institucijoms taip pat pranešė, kad atlikdama tyrimą norėtų susipažinti su trišalių dialogų bylomis dėl dviejų neseniai priimtų teisės aktų (Klinikinių tyrimų reglamento ir Hipotekos kreditų direktyvos). Pasirinkti šie du teisės aktai, nes jie yra susiję su didelį visuomenės susidomėjimą keliančiais klausimais.

Ombudsmenės tarnybos rugsėjo mėn. surengtoje konferencijoje, kurioje nagrinėtas trišalių dialogų skaidrumas, dalyvavo daugiau kaip 250 Europos Parlamento narių, interesų grupių atstovų, žurnalistų, mokslininkų ir kitų asmenų. Dalyviai aptarė trišalių dialogų proceso atvirumo didinimo pranašumus, įskaitant tai, ar būtina skelbti tokių susitikimų tvarkaraščius ir darbotvarkes. [#1](#)

Gavusi institucijų nuomones dėl trišalių dialogų skaidrumo ir susipažinusi su bylomis, ombudsmenės tarnyba gruodžio mėn. [surengė](#) viešas konsultacijas. Per konsultacijas siekiama sužinoti asmenų, NVO, verslo asociacijų ir kitų organizacijų nuomonę tam tikrais klausimais, įskaitant ir tai, ar trišalių dialogų procesas yra pakankamai skaidrus ir kaip didesnis skaidrumas galėtų

#3

Aoife White

Much EU law is hammered out in closed-door 'trialogues.' Got an opinion on that? [@EUombudsman](#) is listening: [http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/61593/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/61593/html.bookmark...)

Didelė dalis ES teisės parengiama per už uždary durų vykstančius trišalius dialogus. Ar turite nuomonę šiuo klausimu? Europos ombudsmenė klausosi.

#1

Storify

Trišaliams dialogams ir skaidriai teisėkūrai skirtas renginys

Veikla internetu per renginį „Trišaliai dialogai ir skaidri teisėkūra“, kurį Europos ombudsmenė surengė rugsėjo 28 d. vykstant Tarptautinės teisės žinoti dienos renginiams.

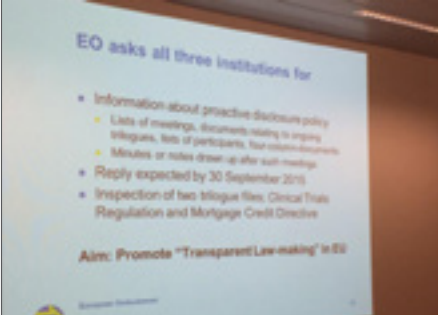

Europos ombudsmenės renginys „Trišaliai dialogai ir skaidri teisėkūra“.

Europos ombudsmenė

[Pranešimas spaudai] Siekdama skatinti skaidrią teisėkūrą Europos Sąjungoje, Europos ombudsmenė Emily O'Reilly pradėjo tyrimą dėl trišalių dialogų skaidrumo. Trišaliai dialogai – tai neoficialios Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos derybos, kuriomis siekiama iš anksto susitarti dėl naujų ES teisės aktų.

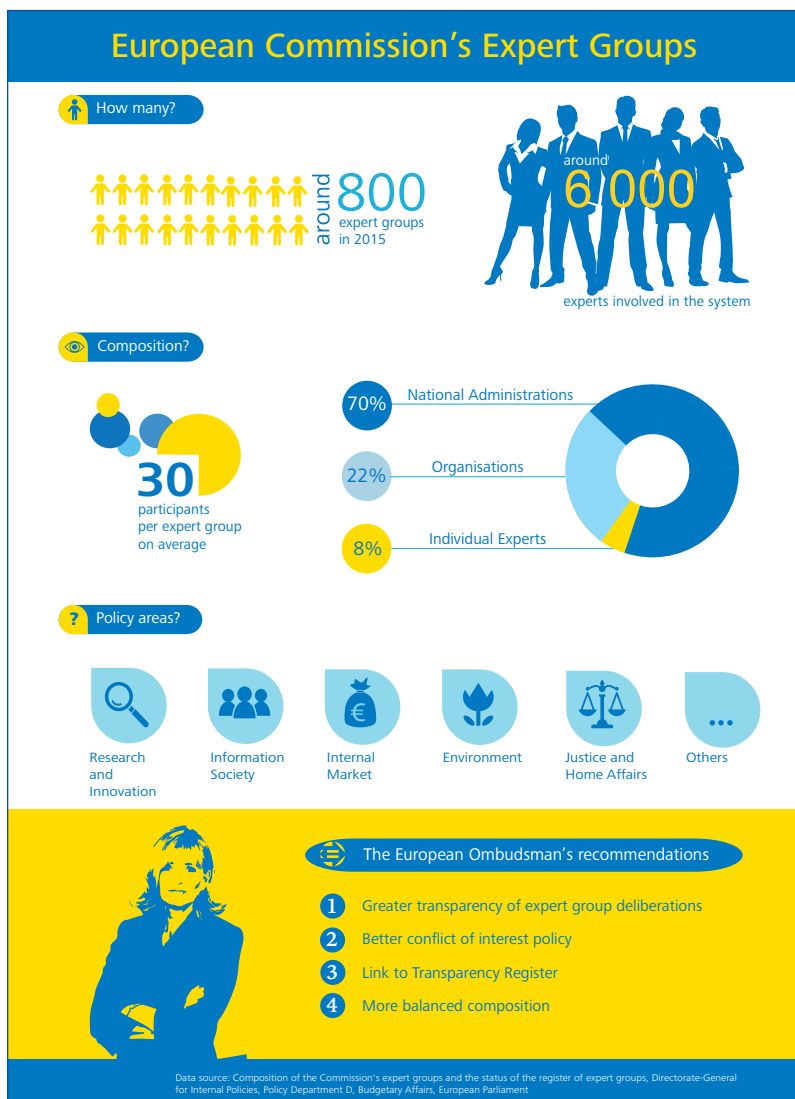

paveikti teisėkūros procesą. Viešų konsultacijų rezultatai, taip pat susipažinimas su trišalių dialogų bylomis ir kiekvienos iš trijų institucijų nuomonės padės ombudsmenei parengti bendrą veiksmų, kurių būtų galima imtis siekiant, kad trišaliai dialogai būtų skaidresni, vertinimą. [g+](#) [#1](#)

Skaidrumas apima ir viešojo administravimo institucijų atvirumą dėl sprendimų priėmimo argumentų. Toks buvo [skundo](#), kurį ombudsmenei pateikė Vokietijos pilietis, pagrindas. Jis apkaltino Komisiją tinkamai nepaaiškinus, kodėl ji neišnagrinėjo jo skundo dėl pažeidimo, kuriame jis tvirtino, jog Vokietija netinkamai įgyvendina E. privatumo direktyvą. Ombudsmenė pateikė kritinę pastabą nustačiusi, kad Komisija nepateikė pakankamai argumentų, kodėl ji nesiėmė veiksmų dviem skundo pateikėjo iškeltais klausimais – dėl to, kaip Vokietija saugo ir tvarko duomenis, ir dėl jos e. prekybos taisyklių.

2.3 Lobizmo skaidrumas

Rengiant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, politikos kūrėjams dažnai prireikia ekspertų pagalbos. Šiuo metu Komisijoje dirba daugiau kaip 800 ekspertų grupių, kurios jai pataria politikos krypties klausimais. Tačiau šių grupių sudėtis ir ribota visuomenės galimybė susipažinti su tuo, kaip jos atlieka savo darbą, sulaukė kritikos. 2014 m. ombudsmenė pradėjo tyrimą dėl šių grupių sudėties ir skaidrumo. Nuomonės, pareikštos per paskesnes viešas konsultacijas, padėjo rengiant ombudsmenės pasiūlymus dėl šio darbo patobulinimo. 2015 m. gegužės mėn. Komisija [atsakė](#), jog ji sutarė dėl naujos interesų konfliktų politikos, taikomos individualiai paskirtiems ekspertams. Ji taip pat teigė, kad ekspertų atrankos procedūra bus skaidresnė, ir pažadėjo peržiūrėti savo ekspertų grupių registrą. Ombudsmenė nurodė, kad šie veiksmai yra [daug žadantys](#), tačiau Komisijai vis dar reikia daug nuveikti, kad šias grupes būtų galima viešai tikrinti. [Rekomendacijoje](#) ji paragino Komisiją paskelbti išsamius ekspertų grupių posėdžių protokolus.

Politikos krypčių klausimais Europos Komisijai pataria apie 800 ekspertų grupių.

Lobizmas Briuselyje taip pat buvo ombudsmenės 2015 m. gegužės mėn. surengtos aukšto lygio diskusijos „Ar Briuselis – tai naujasis Vašingtonas?“, kurioje kaip pranešėjas dalyvavo Komisijos pirmininko pavaduotojas Fransas Timmermansas, tema. Sveikinimo kalboje ombudsmenė pabrėžė ES institucijų svarbą

Europos ombudsmenės renginys „Ar Briuselis – tai naujasis Vašingtonas? Lobizmo skaidrumas ES“.

nustatant griežtas procedūras, kuriomis būtų užtikrinama, kad nariai ir pareigūnai suprastų, kaip daroma įtaka. [#2](#)

Tai, kaip lobistai daro įtaką, buvo pagrindinė tyrimo, susijusio su tabako pramonės atstovais, tema. Ombudsmenė [nustatė](#), kad J. M. Barroso vadovaujama Komisija, išskyrus Sveikatos ir maisto saugos GD, dirbo nepakankamai skaidriai lobizmo, susijusio su tabako pramone, srityje, todėl ne visiškai įgyvendino JT taisykles ir gaires šioje srityje. Ombudsmenė paragino Komisiją internete aktyviai skelbti apie visus susitikimus su tabako lobistais ar jų teisiniais atstovais bei pateikti šių susitikimų protokolus. Savo [nuomonėje](#) dėl ombudsmenės rekomendacijos Komisija nurodė jau įgyvendinanti pagal Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvenciją (TKPK) prisiimtus įsipareigojimus. Ombudsmenė [pareiškė](#) labai apgailestaujanti dėl tokios pozicijos ir pažymėjo, kad visuomenės sveikatai užtikrinti būtini aukščiausi standartai. [#4](#)

#4

Newstalk Lunchtime

@EUombudsman on tobacco lobbying in the EU:
@EU_Commission have an obligation not to hide
behind the non binding nature of the guidelines

Europos ombudsmenė pasisako lobizmo tabako srityje ES klausimu:
Europos Komisija įpareigota nesislėpti už neprivalomojo gairių pobūdžio.

2.4 Etikos klausimai

Visuomenės pasitikėjimas ES institucijomis gali būti pakirstas, jei piliečiai manytų, kad vyresnieji pareigūnai gali palikti savo postus ir pereiti dirbti į naujas pareigas, pavyzdžiui, privačiame sektoriuje, kurios yra susijusios su bandymu paveikti jų buvusius kolegas. 2014 m. ombudsmenė, gavusi du skundus dėl su „sukamųjų durų“ reiškinio susijusių bylų, pateikė keletą tokių bylų nagrinėjimo rekomendacijų. [Laiške](#) Komisijos pirmininko pavaduotojai Kristalinai Georgievai ombudsmenė pabrėžė aiškaus argumentavimo svarbą, kai Komisija uždega žalią šviesą būsimam buvusių vyresniųjų pareigūnų įsidarbinimui.

Gruodžio mėn. Komisija pradėjo skelbti tam tikrų iš Komisijos į naujas darbo vietas pereinančių vyresniųjų pareigūnų pavardes. Viešai skelbiamoje informacijoje nurodomos ankstesnės atitinkamų vyresniųjų pareigūnų pareigos, jų naujasis vaidmuo ir pačios Komisijos atliktas galimų interesų konfliktų vertinimas. Ombudsmenė palankiai įvertino šį jos [rekomendacijas](#) atitinkantį žingsnį, tačiau pabrėžė besilaikanti savo raginimo Komisijai

pavardės skelbti reguliariau nei teisės aktuose nustatytas minimalus reikalavimas – kartą per metus. Ji paragino ir kitas ES institucijas bei agentūras įgyvendinti šias skaidrumo priemones, kaip to reikalaujama ES pareigūnų tarnybos nuostatuose.

Isidarinimas prieš tai dirbus Komisijoje taip pat buvo ombudsmenės [laiško](#) Komisijos pirmininkui Jeanui-Claude'ui Junckeriui tema. Šiame laiške raginama aktyviau užtikrinti skaidrumą dėl buvusių Komisijos narių einamų pareigų. Atsakyme Pirmininkas J.-C. Junckeris nurodė, jog Komisija didins savo posėdžių protokolų prieinamumą, kai sprendimai yra priimami dėl buvusių Komisijos narių po kadencijos vykdomos veiklos. Gruodžio mėn. laiške ombudsmenė laikėsi savo pozicijos, kad, vertindama būsimus Europos Komisijos narių vaidmenis, Komisija turėtų aktyviai skelbti – prireikus asmeninę informaciją koreguoti – *ad hoc* Etikos komiteto, į kurio nuomonę Komisija turi atsižvelgti, nuomones. [#5](#)

#5

Vicky Cann

Great letter to President Juncker from [@EUombudsman](#) to demand more transparency on [#revolvingdoors](#) moves by ex-comrs <http://www.ombudsman.europa.eu/cases/correspondence.faces/en/60612/html.bookmark> ...

Puikus Europos ombudsmenės laiškas Pirmininkui J.-C. Junckeriui, kuriame reikalaujama daugiau skaidrumo dėl su „sukamųjų durų“ reiškinio susijusių buvusių Komisijos narių veiksmų.

Siekiant viešojo administravimo institucijose užtikrinti aukštus etikos standartus, būtina, kad ir patarėjams iš išorės būtų taikomas griežtas galimų interesų konfliktų vertinimas. Tai buvo pagrindinis klausimas [byloje](#), kurioje Jungtinėje Karalystėje veikianti NVO pateikė skundą dėl to, kaip Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) nagrinėjo tariamo interesų konflikto, susijusio su EFSA darbo grupės dėl genetiškai modifikuotų vabzdžių nariais, atvejį. Ombudsmenė konstatavo, jog EFSA neužtikrino, kad mokslo srityje dirbantys ekspertai EFSA pateiktą visą reikiamą informaciją. Ji taip pat pasiūlė šiai agentūrai persvarstyti savo taisyklės dėl interesų konfliktų.

2015 m. pradžioje ombudsmenė paskelbė savo tyrimo dėl pranešimų apie pažeidimus ES institucijose esamos padėties rezultatus. Atlikus tyrimą, kuris buvo [pradėtas](#) 2014 m. liepos mėn., konstatuota, jog tik dvi iš devynių ombudsmenės tarnybos apklaustų institucijų buvo nustačiusios vidaus taisykles dėl pranešimų apie pažeidimus. Tokias taisykles turėjo Komisija ir Audito Rūmai, o Parlamentas, Taryba, Teisingumo Teismas,

Europos išorės veiksmų tarnyba, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, Regionų komitetas ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas jų neturėjo. #6

#6

Transparency Int. EU

@EUombudsman finds that only 2/9 EU institutions have adequate #whistleblowing guidelines http://buzz.mw/bqc1k_f <http://bit.ly/QHjjNV>

Europos ombudsmenė konstatuoja, jog tik dvi iš devynių institucijų yra parengusios tinkamas pranešimų apie pažeidimus gaires.

Iš atsakymų matyti, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant visuomenei ir potencialiems pranešėjams apie pažeidimus parodyti, kad ES institucijos skatina pranešti apie pažeidimus ir pranešėjus saugos nuo atsakomųjų veiksmų.

2015 m. ombudsmenės baigtas [tyrimas](#) dėl Europos išorės veiksmų tarnybos parodė, kad tokios taisyklės yra būtinos. Skundo pateikėjas – Europos Sąjungos policijos misijos (ESPM) darbuotojas – į ombudsmenę kreipėsi po to, kai neteko darbo. Praėjus aštuonioms dienoms po to, kai jis Europos Sąjungos Tarybos Civilinių operacijų planavimo ir vykdymo centro (CPCC) civilinių operacijų vadą informavo apie tariamus pažeidimus ESPM, skundo pateikėjas gavo laišką, kuriame nurodoma, kad jo sutartis nutraukiama. Skundo pateikėjas misijos vadovui jau anksčiau buvo išsiuntęs laišką dėl 20 tariamų pažeidimų ESPM. Ombudsmenė pažymėjo, kad atleidimo laikas ir tekstas pagrįstai gali leisti daryti išvadą, kad skundo pateikėjas buvo atleistas, nes pranešė apie pažeidimus. Ombudsmenė taip pat kritikavo *ad hoc* vidaus peržiūros procesą, naudojamą skundo pateikėjo pareiškimams nagrinėti.

2015 m. artėjant į pabaigą, Europos išorės veiksmų tarnyba ombudsmenei pranešė patvirtinusi Komisijos taisykles dėl pranešimų apie pažeidimus ir pritarusi atskirai jos misijoms taikomai pranešimų apie pažeidimus pateikimo tvarkai. Parlamentas ir Regionų komitetas taip pat patvirtino reikiamas taisykles dėl pranešimų apie pažeidimus. Ombudsmenė išnagrinės priimtų taisyklių aspektus ir tikisi, kad taisyklės patvirtins ir kitos institucijos. Griežtos taisyklės šioje srityje reiškia daugiau galimybių nustatyti ES administravimo pažeidimus.

2.5 Pagrindinės teisės

Vienas iš svarbiausių ombudsmenės darbo aspektų – užtikrinti, kad ES institucijos gerbtų pagrindines teises. Ir šiuo atveju ES institucijos, glaudžiai bendradarbiaudamos su ombudsmenės tarnyba, padarė svarbių pakeitimų. #7

Tarnyba atliko tyrimą – lygiagrečiai su 19 Europos ombudsmenų tinklo narių – siekiant nustatyti, ar gerbiamos pagrindinės į gimtąsias šalis priverstinai grąžinamų migrantų teisės. Ombudsmenė išnagrinėjo ES išorės sienų valdymo agentūros *Frontex* vaidmenį bendrai vykdant priverstinius grąžinimus, o 19 nacionalinių ombudsmeno tarnybų paaiškino, kaip priverstinius grąžinimus vykde jų valstybės narės. Gegužės mėn. ombudsmenė tyrimą baigė ir pateikė keletą pasiūlymų, įskaitant tai, kad šeimos su vaikais ir nėščios moterys turėtų būti sodinamos atskirai nuo kitų grąžinamų asmenų ir kad agentūra turėtų propaguoti bendras taisykles dėl suvaržymo priemonių naudojimo. *Frontex* atsakymas buvo pavyzdinis. Po ankstesnio tyrimo, kuris buvo atliktas 2013 m., Parlamentas gruodžio mėn. palaikė ombudsmenės raginimą, kad *Frontex* sukurtų skundų dėl galimų pagrindinių teisių pažeidimų, susijusių su jo darbu, nagrinėjimo mechanizmą. Vėliau Komisija pasiūlė reglamento dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybos, kuri turėtų pakeisti *Frontex*, projektą. Toks skundų nagrinėjimo mechanizmas yra įtrauktas į pasiūlymą. #8

2015 m. ombudsmenė taip pat baigė tyrimą, kuriuo buvo siekiama nustatyti, ar laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, kai valstybės narės leidžia pinigus iš ES sanglaudos fondo finansuojamiems projektams. Tyrimą ji pradėjo 2014 m. gegužės mėn. kilus susirūpinimui, kurį daugiausia išreiškė pilietinė visuomenė, kad ES pinigai gali būti leidžiami tokiu būdu, kuris pamina šias teises, pavyzdžiui, lėšas panaudojant projektams, kuriais neįgalieji yra „institucionalizuojami“ užuot juos integravus į visuomenę. Ombudsmenė pasinaudojo NVO ir nacionalinių ombudsmenų atsiliepimais Komisijai rengdama aštuonis pasiūlymus dėl jos šioje srityje vykdomos valstybių narių priežiūros. Lapkričio mėn. Komisija paskelbė valstybėms narėms skirtas gaires dėl Chartijos laikymosi įgyvendinant sanglaudos politiką, o vėliau bus rengiami mokymai.

Byla, kuri buvo pradėta remiantis skundu dėl pagrindinių teisių pažeidimo, susijusi su Parlamento darbuotoja, kurios dukrai nustatytas stiprus smegenų pažeidimas. Darbuotoja į ombudsmenę kreipėsi po to, kai Parlamentas siekė panaikinti jai taikomą nuo periodiško darbuotojų judumo leidžiančią nukrypti nuostatą. Ombudsmenė paprašė Parlamento, kad jis šią nukrypti leidžiančią nuostatą ir toliau taikytų tol, kol, atsižvelgiant į skundo pateiktos dukros padėtį, bus būtina, kad motina būtų šalia, net jei tai reikšia neribotą laiką. Parlamentas rekomendacijai pritarė.

#7

The Bureau

EU Ombudsman tells us *Frontex* has significant 'room for improvement' how it handles joint returns of illegal migrants [http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos ...](http://labs.thebureauinvestigates.com/is-frontex-bordering-on-chaos...)

Europos ombudsmenė teigia, kad *Frontex* dar turi daug ką patobulinti bendrai vykdomų nelegalių migrantų grąžinimų klausimu.

#8

Roberta
Metsola MEP

#HappeningNow: meeting with stakeholders, #Frontex & @EUombudsman on our report on agency @EP_Petitions @EP_Justice

Suinteresuotųjų subjektų, *Frontex* ir Europos ombudsmenės susitikimas dėl *Frontex* ataskaitos, kurią parengė Europos Parlamento Peticijų komitetas ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas.

Už konkurenciją atsakinga Europos Komisijos narė
Margrethe Vestager.

2.6 ES konkurencijos politika

Komisijos sprendimai konkurencijos klausimais turi didelės įtakos įmonėms, nes jais nustatoma, pavyzdžiui, ar įmonės turi teisę viena su kita susijungti, ar laikomasi nuostatos, kad jos veikia kaip kartelis, ir ar įmonės naudoja nesąžiningą praktiką. Šiuo atveju Komisijos administravimo praktikai, įskaitant nešališkumą priimant sprendimus, taip pat taikomi aukšti standartai.

Nagrinėjant vieną su konkurencijos politika susijusią bylą, buvo tiriami tuometinio už konkurenciją atsakingo Komisijos nario 2012 ir 2014 m. paskelbti vieši pareiškimai dėl tuo metu atliekamo galimo kartelio tyrimo. Vienas iš tiriamų bankų „Crédit Agricole“ pateikė skundą dėl to, kad iš pareiškimų susidarė įspūdis, jog Komisija jau buvo priėmusi sprendimą dėl galutinio tyrimo rezultato. Išnagrinėjusi šią bylą, ombudsmenė kovo mėn. paprašė Komisijos pripažinti netinkamo administravimo faktą ir imtis veiksmų siekiant panašių problemų išvengti ateityje.

Savo galutiniame [sprendime](#), kuriuo lapkričio mėn. buvo užbaigtas tyrimas, ombudsmenė teigė buvusi patenkinta tuo, kad Komisija ėmėsi veiksmų siekdama to išvengti ateityje. Ombudsmenė taip pat priminė savo anksčiau nustatytą netinkamą administravimą, kai buvo manoma, kad, neužbaigus tyrimo, Komisija padarė išvadą dėl skundo pateikėjo dalyvavimo kartelyje. [#9](#)

#9

Finance
News
London**Finance News
London**

European Ombudsman
criticises ex-regulator in C.
Agricole case [http://reut.
rs/1MviiHb](http://reuters/1MviiHb)

Europos ombudsmenė kritikuoja buvusį
reguliuotoją „Crédit Agricole“ byloje.

2.7 Visuomenės dalyvavimas priimant ES sprendimus

Piliečiai vis dažniau prašo teisės pareikšti savo nuomonę formuojant ES politiką. Nuo 2012 m. pradėjusi veikti Europos piliečių iniciatyva (EPI) buvo sukurta siekiant pamėginti

patenkinti šį lūkestį. Pagal EPI taisykles vienas milijonas piliečių bent iš septynių valstybių narių gali paprašyti Komisijos, kad ji tam tikroje srityje parengtų teisės aktus. [#10](#)

Gavusi nemažai skundų dėl teisinių ir praktinių reikalavimų, taikomų įgyvendinant piliečių iniciatyvą, ombudsmenė nusprendė ištirti EPI procedūrą ir Komisijos vaidmenį joje. Ombudsmenė pakvietė EPI rengėjus, pilietinės visuomenės organizacijas ir suinteresuotus piliečius prisidėti nustatant, kaip EPI veikia. Jų atsakymais remtasi rengiant EPI veikimo tobulinimo [gaires](#). Buvo pasiūlyta užtikrinti, kad motyvai atmesti EPI būtų pagrįsti ir išsamūs, taip pat buvo siūlyta nustatyti paprastesnius ir vienodus reikalavimus, kai reikia teikti parašams patvirtinti būtinus asmens duomenis. [#11](#)

Balandžio mėn. per kasmetinę Europos piliečių iniciatyvos dieną ombudsmenė šias gaires [pristatė](#) Europos ekonomikos ir socialiniame komitete. Ji pažymėjo, kad EPI gali sužlugti, jei ji bus laikoma priemone, kurią Komisija tiesiog toleruoja užuot aktyviai ją rėmusi. Komisija atsakė, kad pamėgins išsamiau paaiškinti, kodėl ji nesiima veiksmų savo iniciatyvą, ir kad ji jau patobulino internetinę duomenų rinkimo programinę įrangą. [#12](#)

Konsultavimosi su visuomene svarba atsiskleidžia ir [skunde](#), kurį ombudsmenei pateikė asociacija „European Competitive Telecommunications Association“ (ECTA). Ši asociacija apkaltino Komisiją nesurengus tinkamo konsultavimosi su visuomene ir neatlikus poveikio vertinimo prieš pateikiant pasiūlymą dėl reglamento dėl Europos bendrosios elektroninių ryšių rinkos, į kurį buvo įtrauktas laipsniškas tarptinklinio ryšio mokesčių panaikinimas. Ombudsmenė padarė išvadą, kad nors įprastai Komisija turėtų laikytis būtiniausių standartų dėl viešų konsultacijų (kaip nustatyta 2002 m. Komisijos komunikate), ji turėjo teisę nustatyti politikos prioritetus ir priimti sprendimus dėl politikos konkrečiame šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto kontekste. Tačiau ombudsmenė paragino Komisiją paaiškinti savo taisyklės dėl konkrečių ir ribotų atvejų, kuriais dėl politikos prioritetų ji gali apriboti viešas konsultacijas.

Europos maisto saugos tarnyba (EFSA) taip pat tapo skundo dėl viešų konsultacijų objektu. Velse veikianti NVO [pateikė skundą](#) dėl to, kad EFSA surengtos viešos konsultacijos dėl glifosato (herbicido) naudojimo nebuvo pakankamai patogios naudotojams. Po ombudsmenės įsikišimo EFSA supaprastino dalyvavimo viešose konsultacijose procedūras.

#10

ECAS NGO

For the [@EUombudsman](#) the EC's reply to the ECI must be detailed and transparent

Pasak Europos ombudsmenės, Europos Komisijos atsakymas dėl Europos piliečių iniciatyvos turi būti išsamus ir skaidrus.

#11

ECI Campaign

.@EUombudsman: more can be done by the [@EU_Commission](#) to improve the #ECI. #eciday2015 #savetheECI

Europos ombudsmenė teigia, kad Europos Komisija galėtų daugiau nuveikti, kad patobulintų Europos piliečių iniciatyvą.

#12

Maria L Sanchez B

#ECI as engaging tool requires that citizens feel not only heard but also listened to, says [@EUombudsman](#) <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/59205/html.bookmark> ...

Įgyvendinant Europos piliečių iniciatyvą, kaip patrauklią priemonę, būtina, kad piliečiai jaustųsi ne tik išgirsti, bet ir išklaudyti, teigia Europos ombudsmenė.

#13

**Miguel Ángel
Blanes**

Good job of European
Ombudsman. Congratulations
[#transparency](#) [#opengov](#)
[#democracy](#)

Puikus Europos ombudsmenės darbas.
Sveikinu!

2.8 ES agentūros

Didžiąją dalį ombudsmeno darbo sudaro su Komisija susiję tyrimai, o tai vienaip ar kitaip atspindi Komisijos administracijos dydį, darbų apimtį ir pareigų įvairovę. Tačiau ES agentūros, nagrinėjančios įvairiausius klausimus – nuo pagrindinių teisių iki vaistų, aplinkos ir aviacijos saugos – piliečių gyvenime taip pat atlieka svarbų, net jei ir netiesioginį, vaidmenį. Jos yra antras pagal dydį šaltinis, dėl kurio ombudsmenė atliko tyrimus. Agentūros, kaip ir kitos institucijos, turi laikytis aukščiausių skaidrumo, atskaitomybės ir etikos standartų.

Viena 2015 m. ombudsmenės išnagrinėta su agentūra susijusi [byla](#) buvo iškelta dėl Helsinkyje įsteigtos Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA). Ombudsmenė pradėjo tyrimą gavusi NVO skundą dėl siūlomų bandymų su gyvūnais. ECHA teigė tokių siūlymų negalinti atmesti, o NVO atrėmė, kad siūlomų bandymų duomenis būtų galima gauti naudojant alternatyvų metodą. Ombudsmenė padarė išvadą, kad ECHA per griežtai aiškina savo vaidmenį. Ji šiai agentūrai pasiūlė iš visų registruotojų reikalauti, kad jie įrodytų, jog yra bandę išvengti bandymų su gyvūnais, ir registruotojams pateikti informacijos, kuri jiems padėtų išvengti bandymų su gyvūnais. ECHA sutiko įgyvendinti abu pasiūlymus. [Twitter](#) [#13](#)

2015 m. spalio mėn. [dėmesio centre](#) atsidūrė Briuselyje įsikūrusi Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga. Byla buvo susijusi su paraiškos dėl stažuotojo pozicijos pagal ES mokslinių tyrimų programą atmetimo. Skundo pateikėjui, kuriam iš pradžių universitetas pasiūlė užimti tam tikrą postą, buvo pranešta, kad jo paraiška yra „nepriimtina etiniu požiūriu“ dėl jo ankstesnės stažuotės privačioje įmonėje, nes, be kitų pateiktų priežasčių, buvo nurodyta, kad tarp komandos narių ir tos įmonės buvo įvykęs teisinis konfliktas. Jis šiai agentūrai pateikė skundą, tačiau agentūra nurodė, kad mokslinių tyrėjų samdymo klausimą turi spręsti dotacijų gavėjai, šiuo atveju – universitetas. Mokslinis tyrėjas kreipėsi į ombudsmenę teigdamas, kad procedūra nebuvo skaidri. Ombudsmenė agentūrai rekomendavo padidinti mokslinių tyrėjų stipendijas skiriančių institucijų taikomos įdarbinimo praktikos priežiūrą. Agentūra rekomendaciją priėmė.

Kita [byla](#) buvo susijusi su Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomąja įstaiga (EACEA), kurią nedidelė bendruomenės grupė Airijoje apkaltino nesąžiningai sutrumpinusia paraiškų dėl miestų partnerystės projektų finansavimo pateikimo terminą. Po ombudsmenės įsikišimo EACEA paaiškino savo veiksmus, o skundo pateikėja partnerystės projekte galės dalyvauti 2016 m.

3 skyrius

20-osios Europos ombudsmeno tarnybos metinės

Europos ombudsmenė ir Europos Parlamento nariai Peteris Jahris (kairėje) bei Seánas Kelly (dešinėje) mini 20-ąsias Europos ombudsmeno tarnybos metines.

Europos ombudsmeno tarnybai, kuri buvo įsteigta pagal Maastrichto sutartį, 2015 m. sukako 20 metų. Paminėdama šią progą, Emily O'Reilly birželio mėn. surengė kiliokviumą, į kurį buvo pakviesti du jos pirmtakai Jacobas Södermanas ir Nikiforos Diamandouros bei kiti ombudsmenai ir mokslininkai; jame buvo aptarti ombudsmeno tarnybos pokyčiai bei tokie pagrindiniai klausimai kaip skaidrumas, geras administravimas ir ombudsmeno išvalgumas. Per kiliokviumą pasakytoje kalboje ombudsmenė pažymėjo, kad jos darbas yra įmanomas dėl to, kad, kalbant apie platesnio masto viešąjį administravimą, ES institucijos ir toliau pritaria ombudsmeno vaidmeniui ir jį gerbia.

20-osioms Europos ombudsmeno tarnybos metinėms paminėti skirtas kiliokviumas.

Europos ombudsmenė ir Europos Parlamento Peticijų komiteto pirmininkė Cecilia Wikström (dešinėje) bei pirmininkės pavaduotoja Marlene Mizzi (kairėje) 20-osioms Europos ombudsmeno tarnybos metinėms paminėti skirtame priėmime.

Lapkričio mėn. tarnyba savo metines paminėjo Europos Parlamente surengtame priėmime, kuriame Peticijų komiteto pirmininkė Cecilia Wikström buvo kviestinė pranešėja. Renginyje dalyvavo keletas Europos Parlamento narių, nacionalinių ombudsmenų, asmenų, su kuriais palaikomi ryšiai ES institucijose, ir kiti suinteresuotieji subjektai.

4 skyrius

Santykiai su ES institucijomis

Europos ombudsmenė savo 2014 m. metinį *panešimą* pristato Europos Parlamento pirmininkui Martinui Schulzui.

4.1 Europos Parlamentas

Ombudsmenė mano, kad jos darbui itin svarbus gerų santykių su Europos Parlamentu palaikymas. 2015 m. ombudsmenė susitiko su Europos Parlamento pirmininku Martinu Schulzu ir su daugiau kaip 30 Europos Parlamento narių iš visų pagrindinių frakcijų ir iš įvairių valstybių narių. Paprašius ombudsmenė dalyvauja komitetų posėdžiuose. Praėjusiais metais ji lankėsi Europos Parlamento Peticijų komitete ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete. Ji taip pat kalbėjo [bendrame svarstyme](#) tema „Siekiant didelės ES institucijų atskaitomybės, skaidrumo ir vientisumo“.

4.2 Peticijų komitetas

Ombudsmenė nuolat palaiko dialogą su Peticijų komitetu. Šis ryšys yra itin svarbus siekiant ES piliečiams ir gyventojams padėti spręsti jiems susirūpinimą keliančius klausimus bei koordinuoti ombudsmenės ir šio komiteto darbą. Ombudsmenė nagrinėja skundus dėl ES institucijų, įstaigų ir agentūrų darbo, o Peticijų komitetas nagrinėja peticijas, susijusias su ES veiklos sritimis visoje Europoje. 2015-ieji – dar vieni sėkmingo bendradarbiavimo su Peticijų komiteto pirmininke Cecilia Wikström ir įvairioms

frakcijoms priklausančiais Europos Parlamento nariais metais. Ombudsmenė vertina bendras nuolatinės pastangas siekiant, kad ES taptų paslaugesnė ir draugiškesnė piliečiams.

4.3 Europos Komisija

Europos Komisija – vykdomoji ES institucija, kuri taip pat yra atsakinga už didžiąją dalį ES administravimo darbų, be to, tai yra daug visuomenės dėmesio sulaukianti institucija. Dėl to ji tampa daugumos ombudsmenei pateikiamų skundų pagrindu. Taigi ombudsmenė palaiko glaudžius santykius su Komisija ir 2015 m. tris kartus susitiko su jos Pirmininku J.-C. Junckeriu, taip pat keletu jo pavaduotojų, Komisijos narių ir generaliniu sekretoriumi. Praėjusiais metais kas mėnesį ir toliau buvo rengiami susitikimai tarnybų lygmeniu. Apibendrindama praeitus metus, ombudsmenė mano, kad tai buvo metai, kai nuolat buvo dedamos pastangos didinti skaidrumą ir kai buvo glaudžiai bendradarbiaujama su Komisija.

Europos ombudsmenė susitinka su Europos Komisijos pirmininku Jeanu-Claude'u Junckeriu.

Europos ombudsmenė susitinka su Europos Komisijos pirmininko pavaduotoju Fransu Timmermansu.

4.4 Kitos ES institucijos ir agentūros

Ombudsmenė svarbius santykius palaiko ir su kitomis ES institucijomis bei agentūromis, siekdama padėti gerinti jų administravimo kultūrą ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą. 2015 m. ombudsmenė susitiko su Europos Sąjungos Tarybos generaliniu sekretoriumi, Europos maisto saugos tarnybos vykdomuoju direktoriumi, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, Europos cheminių medžiagų agentūros vykdomuoju direktoriumi, Europos investicijų banko pirmininku ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros laikinai einančiu pareigas direktoriumi. Šie susitikimai –

neatsiejama ombudsmenės įgaliojimų užtikrinti auksinių viešojo administravimo taisyklių laikymąsi dalis ir yra neatskiriama nuo jos strategijos, kurios tikslas – didinti tarnybos veiklos reikalingumą, matomumą ir poveikį piliečiams. [#14](#) [#15](#)

#14

Aidan O'Sullivan

Good meeting just now between [@EUombudsman](#) and [@FedericaMog](#) [@eu_eeas](#) in [#Strasbourg](#)

Naudingas Europos ombudsmenės ir ES vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini susitikimas Strasbūre.

#15

European Ombudsman

[.@euombudsman](#) just concluded a fruitful meeting with [@EIBtheEUBank](#) President, Werner Hoyer & VP Jonathan Taylor

Europos ombudsmenė ką tik užbaigė veiksmingą susitikimą su Europos investicijų banko pirmininku Werneriu Hoyeriu ir pirmininko pavaduotoju Jonathanu Tayloru.

4.5 Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija

Ombudsmenė gali nustatyti netinkamo administravimo faktą, jei ES institucija pažeidžia kurią nors iš Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje (JTNTK) įtvirtintų teisių.

2015 m. JTNTK ekspertų komitetas peržiūrėjo, kaip ES įgyvendina šią konvenciją. Ombudsmenė, kaip šios konvencijos įgyvendinimo stebėsenos sistemos narė, pateikė savo tarnybos atliktų tyrimų pavyzdžių. Ombudsmenė taip pat aktyviai dalyvauja reformuojant sistemą.

Vienas iš ombudsmenės nagrinėtų skundų buvo gautas iš kurčiojo kandidato, kuris paprašė papildomai laiko atrankos testams laikyti per Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) konkursą. EPSO į šį prašymą neatsižvelgė ir kandidatas kreipėsi į ombudsmenę, kuri šiuo metu konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais ir ekspertais.

#16

**Catherine
Naughton**

@EUombudsman recommends fully independent, adequately resourced CPRD monitoring framework with appropriate legal basis #eucrpframework

Europos ombudsmenė rekomenduoja visiškai nepriklausomą ir pakankamai ištekliais aprūpintą Neįgaliųjų teisių konvencijos stebėsenos sistemą, turinčią tinkamą teisinį pagrindą.

Kitame skunde ombudsmenė laikė nepriimtina tai, kad Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga negalėjo užtikrinti vertimo žodžiu į gestų kalbą konferencijoje „Erasmus+“, nors iš pradžių buvo patvirtinusi, jog vertimas bus. Likus keletui dienų iki renginio, organizatoriai šios paslaugos prašiusiems asmenims pranešė, kad paslaugą turėjęs teikti vertėjas atsisakė tai daryti. Ombudsmenė paprašė agentūros peržiūrėti vertimo į gestų kalbą teikimo tvarką, kad ateityje tokių problemų būtų išvengta. #16

5 skyrius

Europos ombudsmenų tinklas

Skundai, kuriuos 2015 m. Europos ombudsmenė perdavė kitoms institucijoms ir įstaigoms. Skundo pateikėjams patarta kreiptis į kitas institucijas ir įstaigas

Europos ombudsmenų tinklo narys

512   52,7 %

Iš jų:

470 Nacionalinis arba regiono ombudsmenas ar panaši įstaiga (48,4 %)

42 Europos Parlamento Peticijų komitetas (4,3 %)

Europos Komisija

137   14,1 %

Kitos institucijos ir įstaigos

439   45,2 %

Pastaba. Kadangi ombudsmenė kai kuriais atvejais skundo pateikėjui davė daugiau kaip vienos rūšies patarimų, bendra procentinė dalis didesnė nei 100 proc.

Europos ombudsmenės strateginis tikslas – didinti tarnybos poveikį, reikalingumą ir matomumą. 2015 m. Europos ombudsmenė kartu su nacionalinio lygmens ombudsmenais pradėjo reformuoti Europos ombudsmenų tinklą (EOT). Šios reformos tikslas – pasiekti, kad tinklas Europos visuomenei taptų matomesnis ir reikalingesnis. Šį tinklą sudaro 96 tarnybos 36 Europos šalyse ir Europos Parlamento Peticijų komitetas.

Pasinaudojusi EOT narių indėliu, Europos ombudsmenė parengė keletą pasiūlymų dėl tinklo reformos. Pagrindiniai pokyčiai – tai lygiagrečiai pradedami Europos ombudsmenės ir nacionalinių ombudsmenų tarnybų tyrimai ir glaudesnis bendradarbiavimas pasirinktomis bendro intereso temomis.

Vienas iš pavyzdžių, kaip minėta, buvo lygiagrečiai atliekamas tyrimas dėl priverstinio nelegalių migrantų grąžinimo iš ES. Europos ombudsmenė analizavo, kaip *Frontex* sprendė šį priverstinio grąžinimo klausimą, o kolegos iš 19 nacionalinių tarnybų analizavo, kaip šis klausimas buvo sprendžiamas valstybėse narėse. Remdamasi jų išvadomis, Europos

#17

**Gundi
Gadesmann**

Network of EU Ombudsmen:
Investigators exchange
experiences on [@FrontexEU](#)
forced joint return flights
[@EUombudsman](#)

Europos ombudsmenų tinklas: tyrėjai
keičiasi patirtimi dėl *Frontex* ir valstybių
narių bendrai vykdomo priverstinio
migrantų grąžinimo lėktuvais.

ombudsmenė *Frontex* pateikė keletą pasiūlymų. Lygiagrečiai
atliktame tyrime dalyvavę tyrėjai spalio mėn. Madride surengė
paskesnį susitikimą. [#17](#)

Po diskusijų su nacionaliniais kolegomis Europos ombudsmenė
gruodžio mėn. informavo Komisiją, kad EOT nagrinės, ar ES
Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) lėšos valstybių
narių lygmeniu yra panaudojamos taip, kad būtų gerbiamos
pagrindinės migrantų teisės.

Kitas teminio bendradarbiavimo pavyzdys – Europos
ombudsmenės gruodžio mėn. surengtos konsultacijos lobizmo
skaidrumo klausimu, kuriose dalyvavo visi tinklo kolegos.
Siekama parengti gaires, kurios būtų skirtos ES ir nacionalinio
lygmens valstybės tarnautojams, palaikantiems ryšius su interesų
grupių atstovais. Europos ombudsmenės sprendimas šiam
klausimui skirti daugiausia dėmesio rodo, kad ne tik ES, bet ir
nacionalinės administravimo institucijos patiria lobistų spaudimą.
Kad būtų veiksmingos, lobizmo skaidrumo gairės turi atspindėti
šią daugialypę realybę. [g+ #2](#)

[g+](#)

#2

Europos ombudsmenė

Šią savaitę Europos ombudsmenė lankėsi Vienoje ir Budapešte ir su
Austrijos bei Vengrijos ombudsmenais keitėsi nuomonėmis dėl mūsų
planų stiprinti bendradarbiavimą su Europos ombudsmenų tinklu. Ji
taip pat susitiko su žurnalistais, suinteresuotaisiais subjektais ir Europos
Sąjungos pagrindinių teisių agentūros pareigūnais.

Tarp kitų tinklo reformos pasiūlymų buvo sumanymas Briuselyje
kasmet rengti vieną pagrindinį EOT seminarą, kuriame būtų
aptariama svarbiausius visuomenės interesus atitinkanti
tema. Be to, Europos ombudsmenė pradėjo tobulinti atsakymų
į nacionalinių tarnybų paklausimus apie ES teisę pateikimo
vidaus procesą. Tai padės užtikrinti, kad ES institucijų atsakymai
nacionaliniams kolegomis būtų pateikiami laiku siekiant, kad
šie jais galėtų pasinaudoti atlikdami savo tyrimus. Nacionalinių
ombudsmenų tarnybos taip pat buvo paragintos bendrai

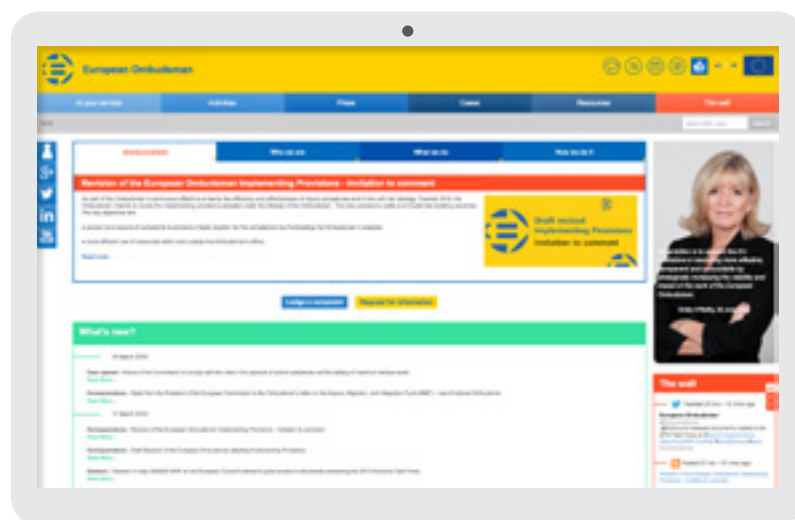
Europos ombudsmenų tinklo seminaras Varšuvoje.

prisidėti prie Europos Komisijos viešų konsultacijų dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pasiūlymų, kurie yra susiję su piliečių teisėmis.

10-asis nacionalinis EOT seminaras balandžio mėn. vyko Varšuvoje. Konferencijoje „Ombudsmenai prieš diskriminaciją“ buvo aptarta, kaip ombudsmenai nagrinėja su diskriminacija, tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teisėmis ir pagyvenusių žmonių teisėmis susijusias bylas.

Europos ombudsmenės interaktyvusis vadovas kasmet padeda tūkstančiams piliečių surasti tinkamą įstaigą, į kurią jiems reikėtų kreiptis siekiant išspręsti savo problemas.

Gruodžio mėn. ombudsmenė savo kolegas aplankė Vienoje ir Budapešte. Abiejose sostinėse vykusiose diskusijose daugiausia dėmesio buvo skirta tokiems klausimams kaip pagrindinės teisės, skaidrumas ir lobizmas. Vizitas surengtas atsižvelgiant į ombudsmenės tikslą didinti tinklo matomumą ir pabrėžti bendro darbo nacionaliniu ir Europos lygmenimis svarbą.

Ombudsmenės leidinyje *Kilo problemų ES? Kas gali jums padėti?* pateikiama daugiau informacijos apie alternatyvias teisių gynimo priemones.

6 skyrius

Ištekliai

6.1 Biudžetas

Europos ombudsmeno biudžetui numatomas atskiras ES biudžeto skirsnis. Jis suskirstytas į tris antraštines dalis. Pirmoje antraštinėje dalyje nurodyti atlyginimai, išmokos ir kitos su darbuotojais susijusios išlaidos. Antroje antraštinėje dalyje – pastatai, baldai, įranga ir kitos veiklos išlaidos. Trečioje dalyje pateiktos išlaidos, susijusios su institucijos atliekamomis bendrosiomis funkcijomis. 2015 m. biudžeto asignavimų dydis buvo 10 346 105 EUR.

Siekdamas užtikrinti veiksmingą išteklių valdymą, ombudsmeno vidaus auditorius reguliariai tikrina institucijos vidaus kontrolės sistemas ir tarnybos atliekamas finansines operacijas. Kaip ir kitų ES institucijų, ombudsmeno institucijos auditą taip pat atlieka Europos Audito Rūmai.

6.2 Išteklių naudojimas

Kasmet ombudsmenas tvirtina [metinį valdymo planą](#) (MVP), kuriame nurodomi konkretūs veiksmai, kurių jo tarnyba turi imtis siekdama įgyvendinti institucijos uždavinius ir prioritetus. 2015 m. MVP – pirmasis planas, kuris bus grindžiamas Europos ombudsmenės strategija „[2019 m. link](#)“.

Europos ombudsmeno institucijos darbuotojai.

Prie Europos ombudsmeno tarnybos kaip generalinė sekretorė prisijungė Beate Gminder.

6.3 Ombudsmenės komanda

Institucijoje dirba aukštos kvalifikacijos daugiakalbiai darbuotojai. Tai užtikrina, kad institucija galėtų nagrinėti skundus dėl netinkamo administravimo 24 oficialiosiomis ES kalbomis ir didinti informuotumą apie ombudsmeno darbą. 2015 m. Europos ombudsmeno įstaigos etatų plane buvo 66 pareigybės. Rugsėjo mėn. prie tarnybos kaip generalinė sekretorė prisijungė Beate Gminder, pakeitusi į pensiją išėjusį Ianą Hardeną.

Išsamų ir nuolat atnaujinamą darbuotojų sąrašą, įskaitant išsamią informaciją apie ombudsmeno tarnybos struktūrą ir kiekvieno skyriaus uždavinius, galima rasti [ombudsmeno interneto svetainėje](#).

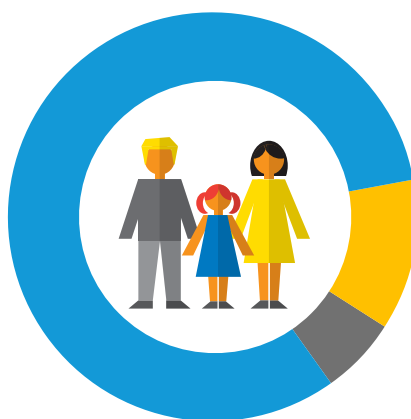

7 skyrius

Skundų rūšys ir pateikėjai

Nuo 2015 m. Europos ombudsmenė nuolat pritaiko savo tyrimų procedūras, kad jos būtų veiksmingesnės ir turėtų daugiau poveikio didesniajam piliečių skaičiui. Todėl keletas bylų, dėl kurių buvo pateikti skundai, pradėtos ne atsietai, o nagrinėtos vykdam strateginius tyrimus, pvz., dėl TPIP skaidrumo, ekspertų grupių sudėties ar pagarbos žmogaus teisėms, atsižvelgiant į ES sanglaudos fondo lėšas. Įgyvendinant šį aktyvesnį strateginį požiūrį, beveik neabejotinai užbėgta už akių kitiems atskiriems skundams.

Piliečiai, kuriems Europos ombudsmenė padėjo
2015 m.
17 033

13 966

Ombudsmenės interneto svetainėje naudojant interaktyvų vadovą duoti patarimai

2 007

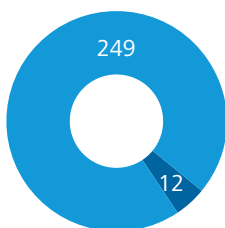
2015 m. išnagrinėti skundai

1 060

Ombudsmenės tarnybų atsakymai į prašymus suteikti informacijos

261

2015 m. Europos ombudsmenės pradėti tyrimai

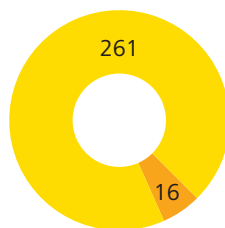

Remiantis skundais pradėti tyrimai

Savo iniciatyva pradėti tyrimai (įskaitant 3 strateginius tyrimus)⁽¹⁾

277

2015 m. Europos ombudsmenės baigti tyrimai

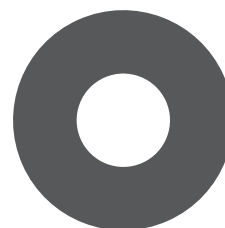

Užbaigti remiantis skundais pradėti tyrimai

Užbaigti savo iniciatyva pradėti tyrimai (įskaitant 8 strateginius tyrimus)⁽²⁾

6

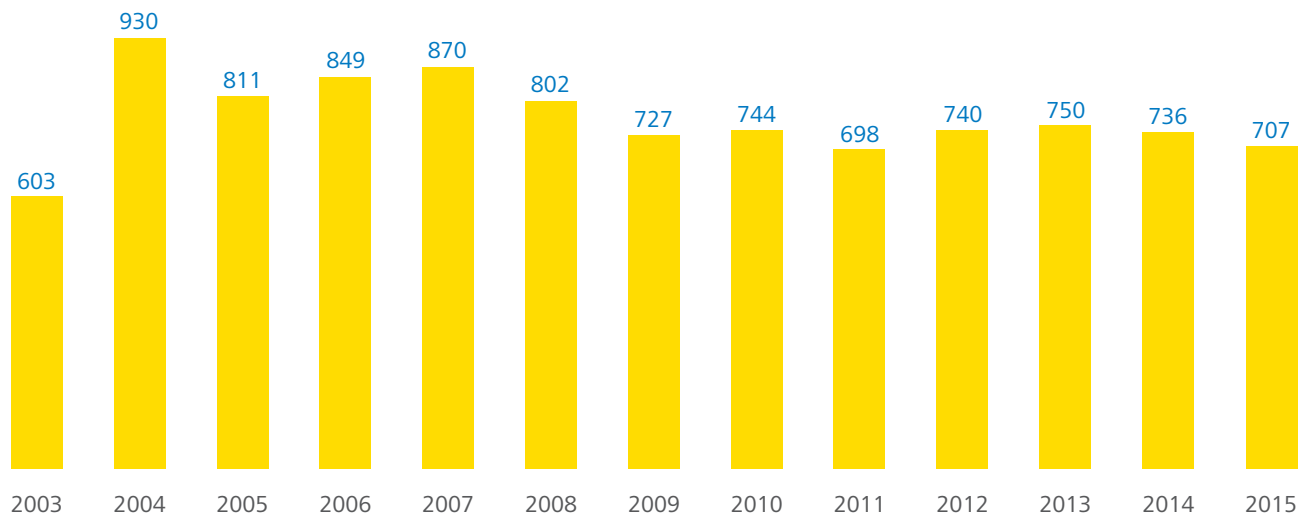
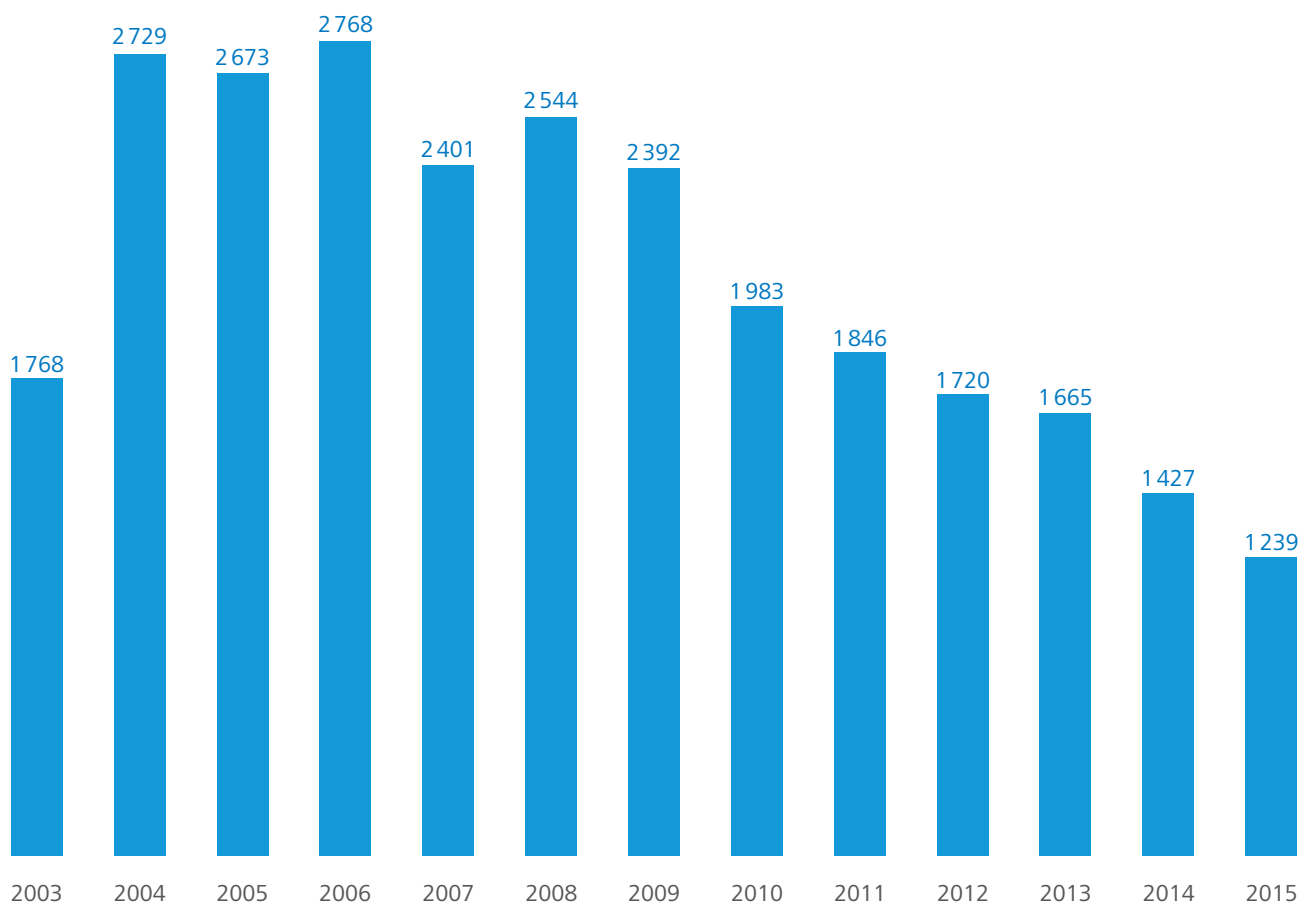
Strateginės iniciatyvos⁽³⁾

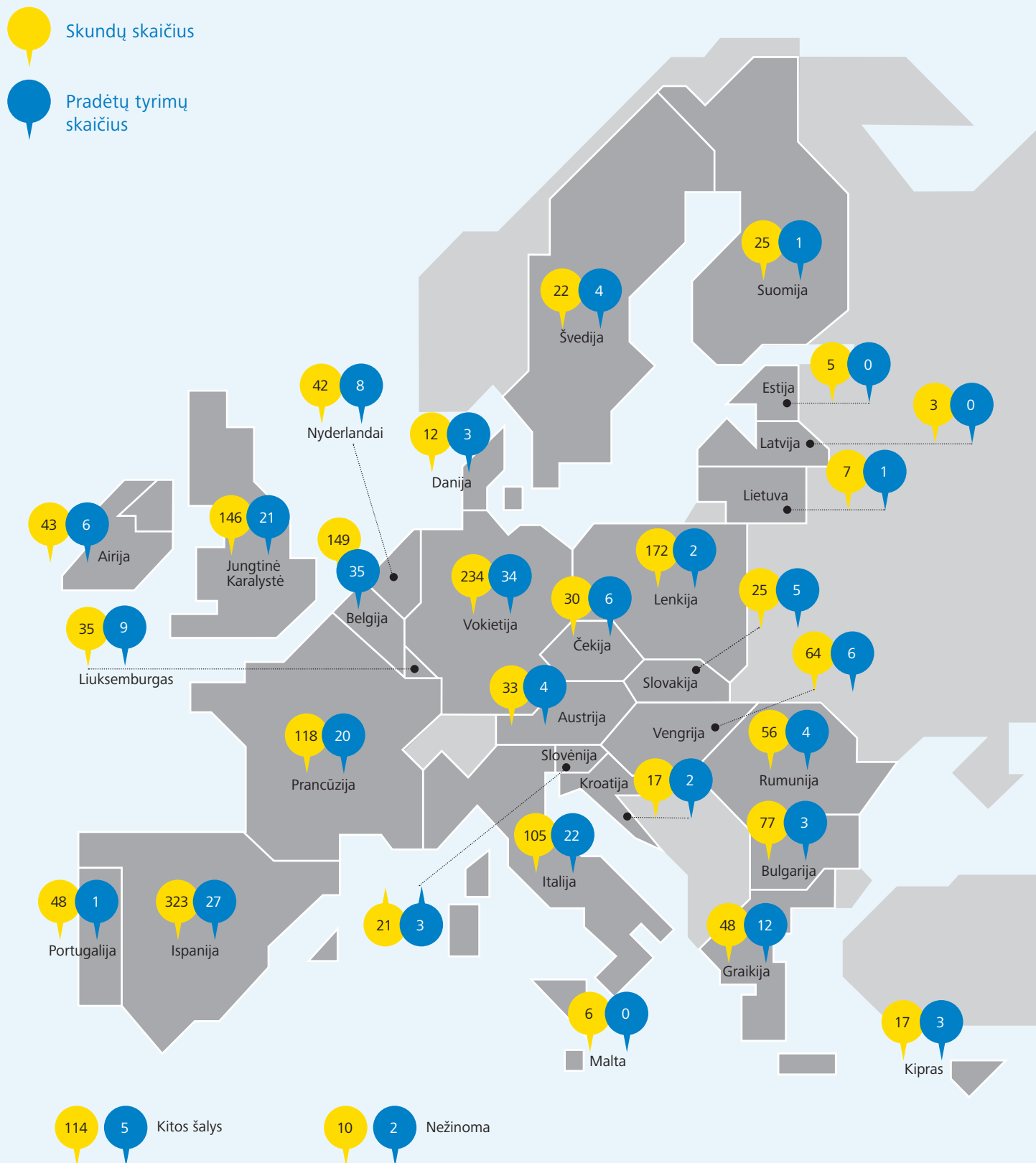
⁽¹⁾ Techniniai tyrimai savo iniciatyva (pvz., remiantis ne ES piliečių skundais) skiriasi nuo strateginių tyrimų savo iniciatyva (pvz., dėl trišalių dialogų ir pavėluoto mokėjimo).

⁽²⁾ Jie apima strateginius tyrimus dėl TPIP skaidrumo, pranešimų apie pažeidimus, Europos piliečių iniciatyvos, pagrindinių teisių vykdam ES sanglaudos politiką ir Frontex vykdomų priverstinių grąžinimų.

⁽³⁾ Ombudsmenė nusprendė imtis keleto strategiškai svarbių temų nepradėdama tyrimo, pvz., dėl ECB skaidrumo, buvusių Komisijos narių po kadencijos vykdomos veiklos ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF).

Europos ombudsmeno įgaliojimų sričiai priklausančių skundų skaičius
2003–2015 m.Europos ombudsmeno įgaliojimų sričiai nepriklausančių skundų skaičius
2003–2015 m.

2015 m. Europos ombudsmenės užregistruotų skundų ir pradėtų tyrimų geografinė kilmė

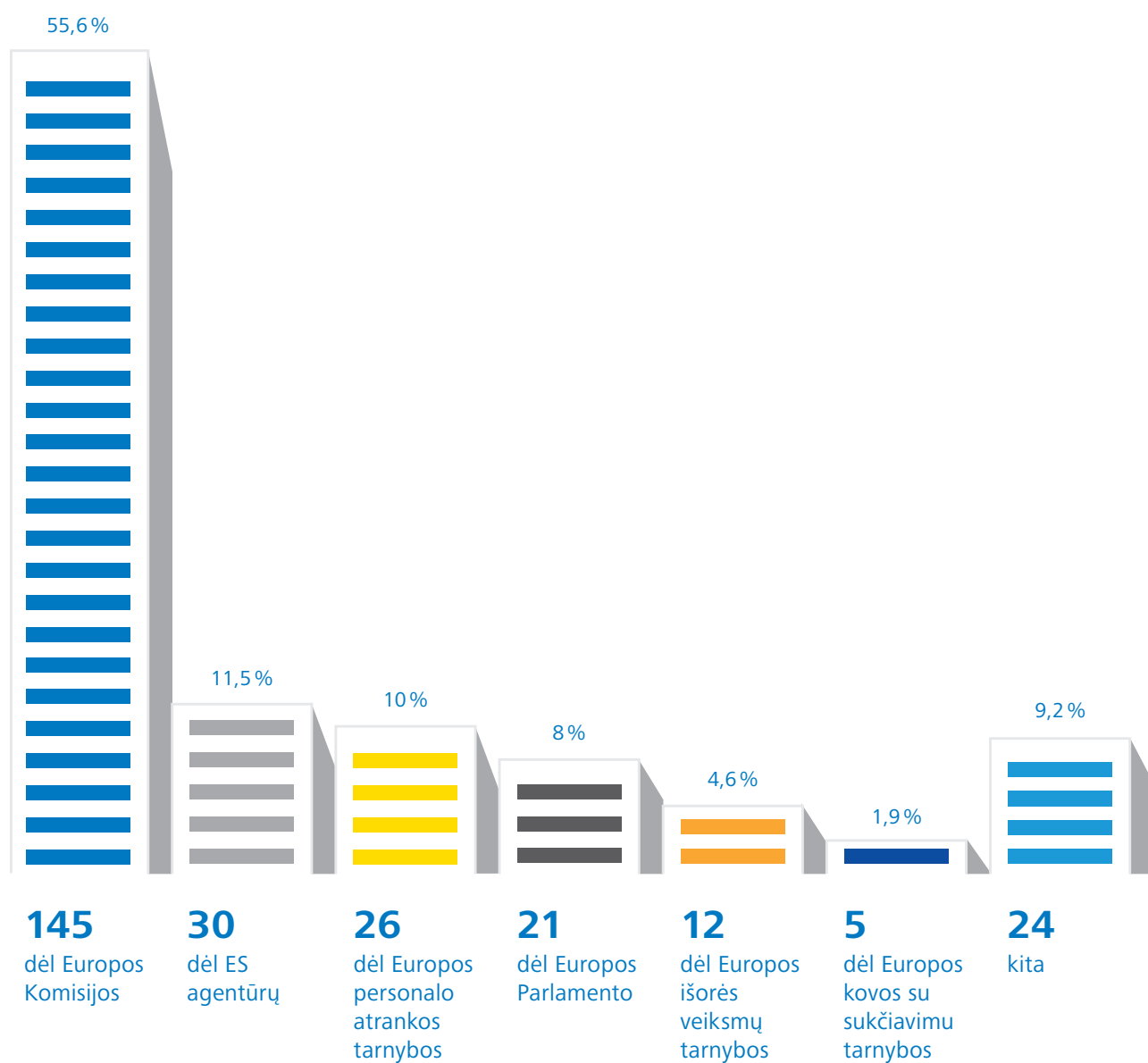

8 skyrius

Dėl kurių institucijų skųstasi?

2015 m. Europos ombudsmenės atlikti tyrimai buvo susiję su šiomis institucijomis

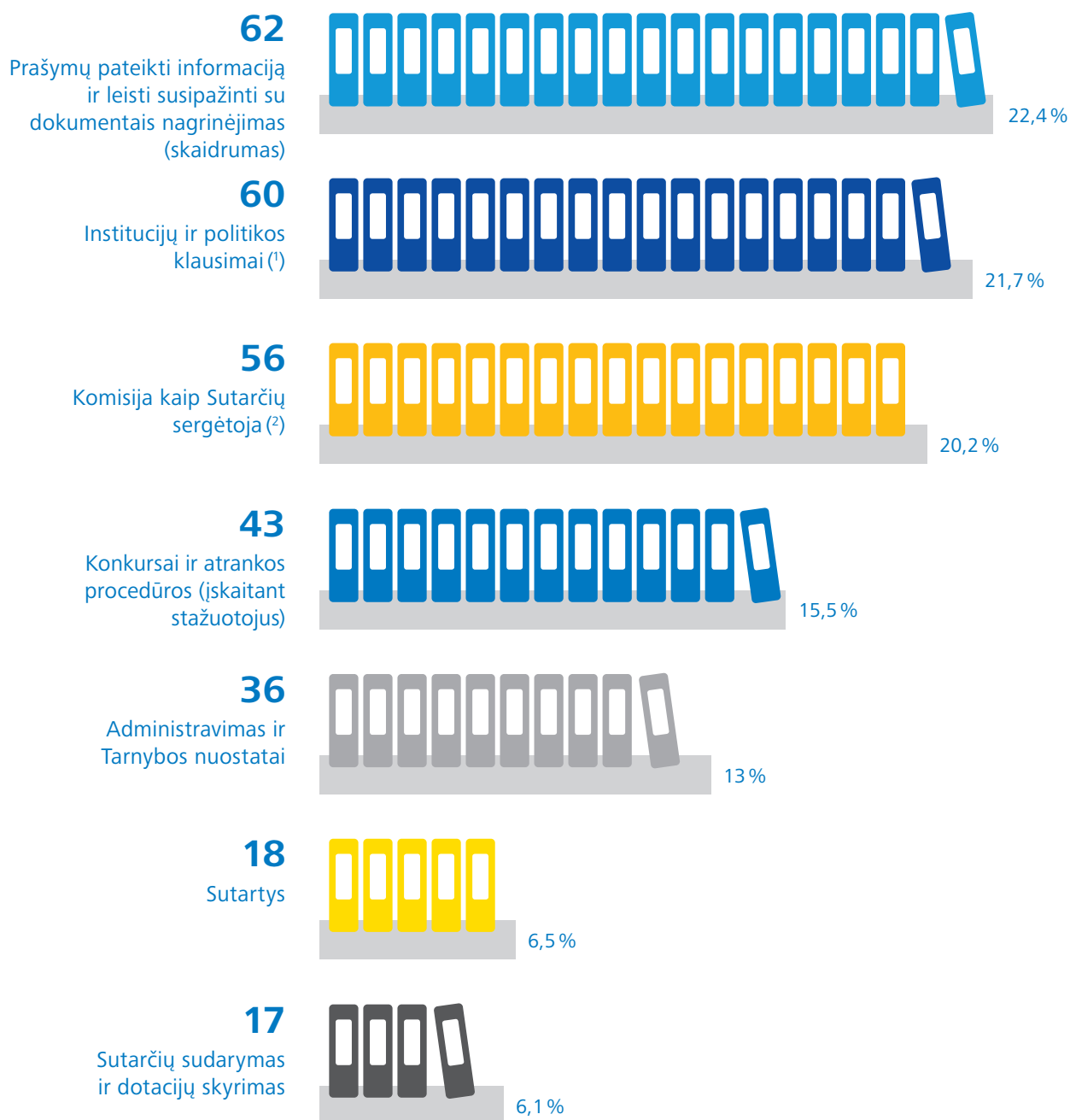
Pastaba. Vienas iš 2015 m. savo iniciatyva pradėtų tyrimų (dėl trišalių dialogų skaidrumo) buvo susijęs su daugiau kaip viena institucija, todėl bendra procentinė dalis didesnė nei 100 proc.

9 skyrius

Dėl ko skųstasi?

2015 m. Europos ombudsmenės baigtų tyrimų temos

Pastaba. Kai kuriais atvejais ombudsmenė baigė tyrimus išnagrinėjusi dvi ar daugiau temų, todėl bendra procentinė dalis didesnė nei 100 proc.

⁽¹⁾ Pavyzdžiui, interesų konfliktai ar vėlavimai ir kiti institucijų procedūrų trūkumai.

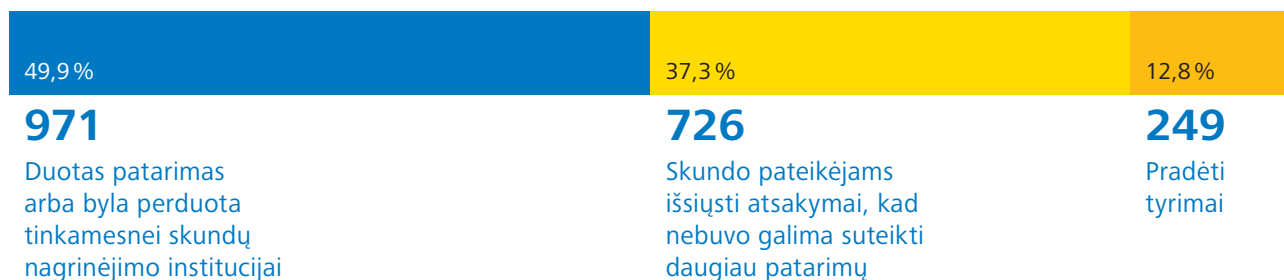
⁽²⁾ Pavyzdžiui, Komisijos procedūros dėl tariamo ES teisės pažeidimo valstybėje narėje.

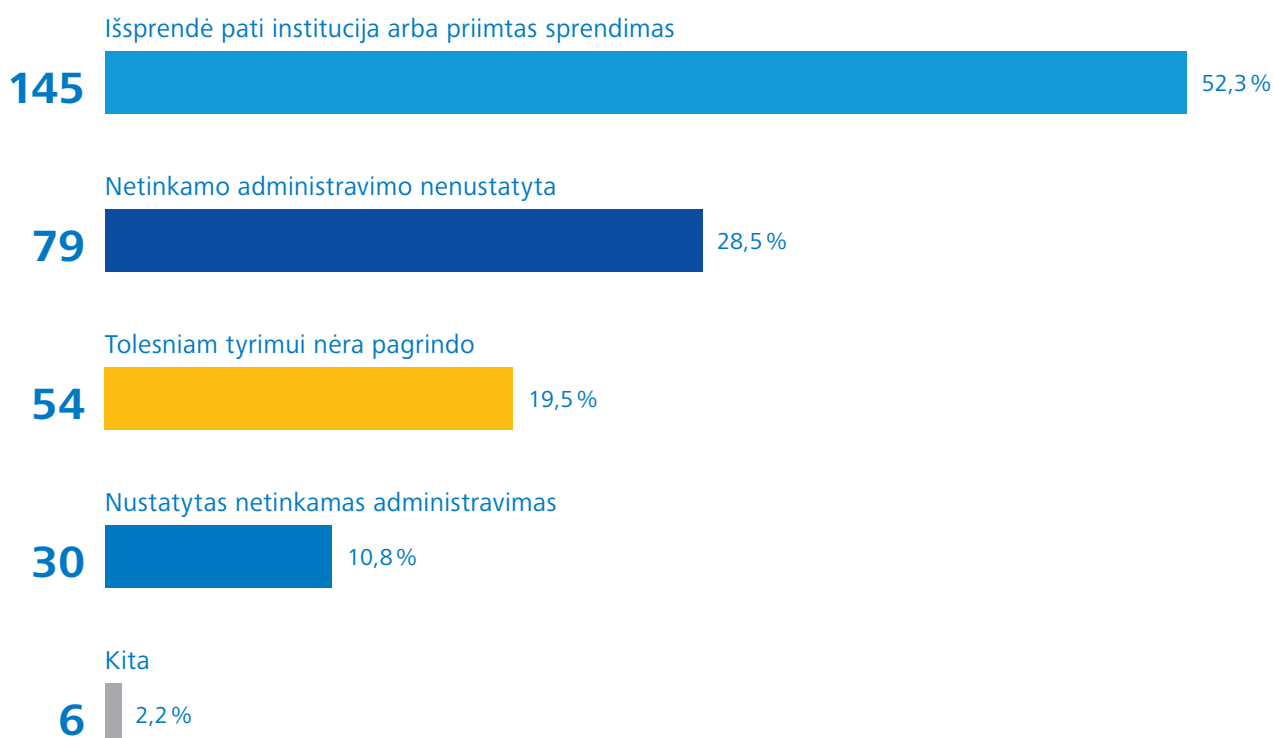
10 skyrius

Pasiekti rezultatai

Veiksmai, kurių Europos ombudsmenė ėmėsi gavusi skundus 2015 m.

2015 m. Europos ombudsmenės baigtų tyrimų rezultatai

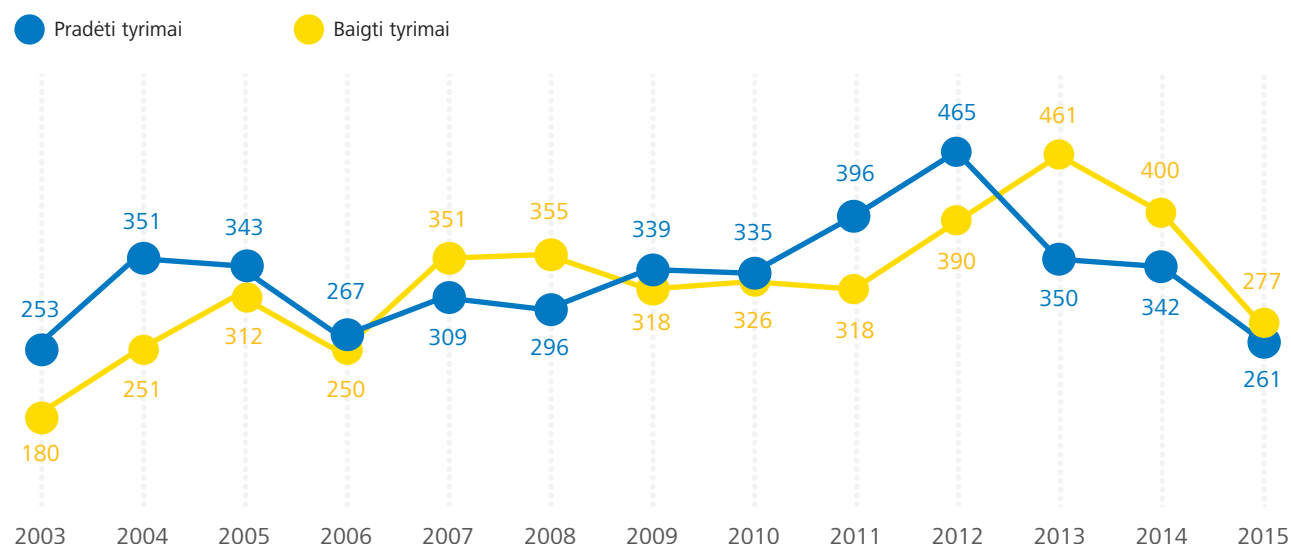

Pastaba. Kai kuriais atvejais ombudsmenė baigė tyrimus išnagrinėjusi dvi ar daugiau skundo pateikimo priežasčių, todėl bendra procentinė dalis didesnė nei 100 proc.

Tyrimai, kuriuos atlikusi Europos ombudsmenė 2015 m. nustatė netinkamo administravimo faktą

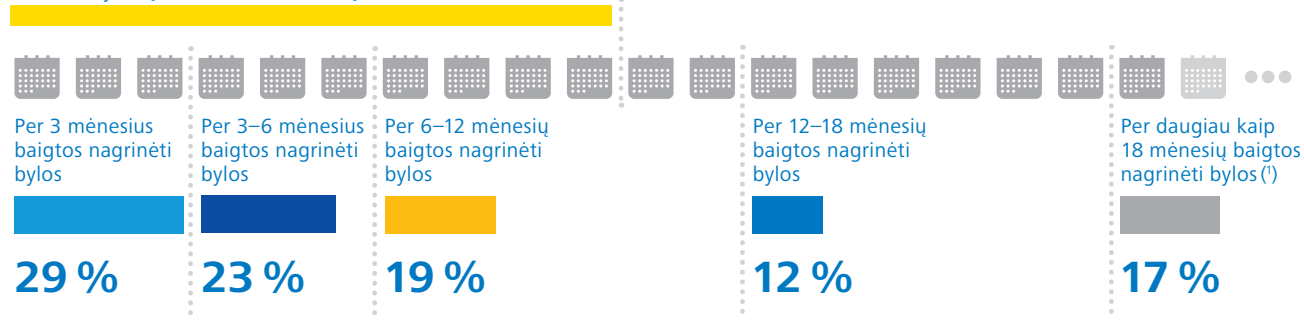

Europos ombudsmeno pradėtų ir baigtų tyrimų skaičiaus pokyčiai

2015 m. Europos ombudsmenės baigtų nagrinėti bylų trukmė

Vidutinė tyrimų trukmė – 10 mėnesių

⁽¹⁾ Nagrinėjant kai kurias sudėtingas bylas, reikalingi keli konsultacijų su skundo pateikėju ir susijusia institucija etapai. Taip Europos ombudsmenės tarnyba ne tik išsamiai išsiaiškina visus faktus, bet ir stengiasi rasti sprendimą, kuris būtų priimtinas abiem šalims.

Ombudsmenė itin daug dėmesio skiria visuomenės susidomėjimą keliantiems strateginiams tyrimams atlikti. Tačiau pagrindinę jos darbo dalį sudaro bylos, kurios pradedamos tirti remiantis piliečių, įmonių, asociacijų, NVO ir kitų organizacijų pateiktais skundais.

Ombudsmenė užtikrina, kad nemokama skundų nagrinėjimo paslauga būtų kuo sąžiningesnė, skaidresnė ir paprastesnė. Skundų pateikėjai savo skundą gali pateikti naudodamiesi visomis rašytinėmis priemonėmis, įskaitant [elektroninę skundo formą](#). Kiekvienam skundo pateikėjui priskiriamas konkrečią bylą nagrinėjantis darbuotojas kaip kontaktinis asmuo.

Kai skundas nepriskiriamas ombudsmenės įgaliojimų sričiai, tarnyba skundo pateikėjui kuo išsamiau pataria, kokios įstaigos galėtų jam padėti. Ji taip pat gali nuspręsti skundus perduoti kitoms institucijoms, pavyzdžiui, Europos ombudsmenų tinklo nariui, jei skundo pateikėjas sutinka.

Jeigu skundas neatitinka priimtino kriterijų arba nėra pakankamo pagrindo pradėti tyrimą dėl priimtino skundo, ombudsmenė jį atmeta. Skundo pateikėjui skirtame laiške, jei tinkama, ji pateikia patarimų, ypač susijusių su tuo, ar kita įstaiga nacionaliniu ar ES lygmeniu gali jam padėti.

Jeigu ombudsmenė nusprendžia pradėti tyrimą, ji visų pirma išanalizuoja, ar skundo pateikėjo nusiskundimų negalima išspręsti greitai. Pavyzdžiui, ji gali greitai susipažinti su byla, susijusia su ginču, arba bylą nagrinėjantis darbuotojas gali susisiekti su institucija, kad aptartų greito sprendimo galimybę.

Patobulintos bylų nagrinėjimo procedūros

2015 m. pabaigoje ombudsmenė pradėjo savo bylų nagrinėjimo procedūrų peržiūrą siekdama, kad jos būtų veiksmingesnės ir turėtų didesnį poveikį. Persvarstytos procedūros bus pristatytos 2016 m., atlikus šią peržiūrą ir pasikonsultavus su Europos Parlamentu.

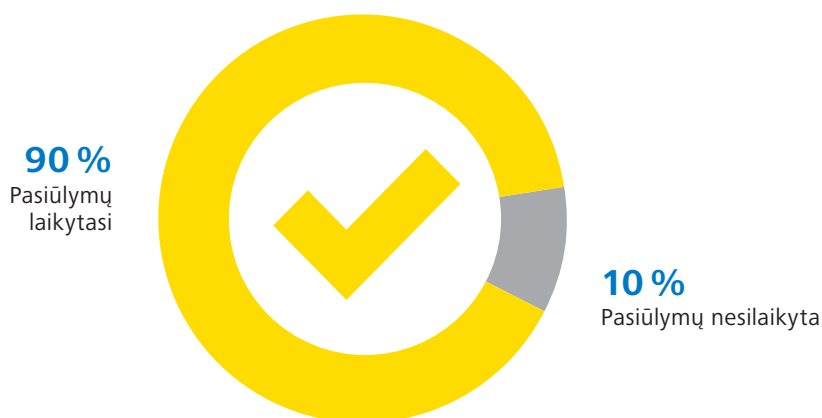
Visos apimties tyrimai būtini, pvz., tais atvejais, kai skundas yra sudėtingas, arba tam, kad jis būtų išnagrinėtas, būtina įvairių specializuotų susijusių institucijų tarnybų pagalba. Ombudsmenė turi kelias pasirinkimo galimybes. Ji gali pasiūlyti sprendimą arba pateikti rekomendaciją, kurioje ji paprašo institucijos pašalinti netinkamo administravimo priežastis. Jeigu neįmanoma rasti sprendimo, ji gali nuspręsti pateikti kritines pastabas.

12 skyrius

Ombudsmeno pasiūlymų laikymasis

Europos ombudsmenės pasiūlymų laikymasis 2014 m.

Kasmet ombudsmenas skelbia išsamią ataskaitą apie tai, kaip ES institucijos reaguoja į jo pasiūlymus dėl ES administravimo tobulinimo. Šie pasiūlymai pateikiami sprendimų, rekomendacijų, kritinių ir papildomų pastabų forma. Pasiūlymų laikymosi rodiklis yra labai svarbus siekiant įvertinti ombudsmeno darbo poveikį ir reikalingumą.

Iš ataskaitos *Putting it Right? – How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2014* (Administravimo klaidų taisymas. Kaip ES institucijos reagavo į ombudsmeno pasiūlymus 2014 m.) matyti, kad ES institucijos laikėsi 90 proc. ombudsmenės pasiūlymų. Tai – didžiausias iki šiol pasiektas rodiklis. Nuo 2011 m., kai tarnyba pradėjo registruoti pasiūlymų laikymosi statistiką, institucijos vidutiniškai laikydavosi 80 proc. pasiūlymų. Kaip rodo ataskaita, pasiūlymų laikymosi rodiklis, atsižvelgiant į konkrečią instituciją, gali iš esmės skirtis – nuo 100 proc. kai kuriais atvejais iki 0 proc. blogiausiais atvejais. Komisija, pvz., laikėsi 86 proc. pasiūlymų (2013 m. šis rodiklis buvo 73 proc.). Klausimai, susiję su Komisija, atsižvelgiant į jos dydį ES administravimo sistemoje, sudaro didžiausią ombudsmenės atliekamų tyrimų dalį.

2015 m. ataskaita bus paskelbta 2016 m. pabaigoje.

Kaip susisiekti su Europos ombudsmene

Paštu

Europos ombudsmenas
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F- 67001 Strasbourg Cedex

Telefonu

+33 (0)3 88 17 23 13

E. paštu

eo@ombudsman.europa.eu

Internetu

Interneto svetainė: www.ombudsman.europa.eu
Twitter: twitter.com/EUombudsman
Google+: plus.google.com/101520878267293271723
LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026
YouTube: www.youtube.com/eotubes

Šis metinis pranešimas skelbiamas interneto svetainėje:

www.ombudsman.europa.eu

© Europos Sąjunga, 2016

Visų fotografijų ir vaizdų teisės priklauso © Europos Sąjungai, išskyrus viršelį
(© Tom Grill/Getty Images) ir p. 8 (© Denis Ismagilov/Stocklib).

Leidžiama atgaminti mokymo ir nekomerciniais tikslais, jeigu pateikiama nuoroda į šaltinį.

Tekstas surašytas *FrutigerNext* ir *Palatino* šriftu.

Print	ISBN 978-92-9212-852-4	ISSN 1725-9746	doi:10.2869/4759	QK-AA-16-001-LT-C
PDF	ISBN 978-92-9212-877-7	ISSN 1830-690X	doi:10.2869/442848	QK-AA-16-001-LT-N

Jeigu norite gauti šio leidinio versiją, atspausdintą dideliu šriftu, kreipkitės į Europos ombudsmenės tarnybą.

